

Nr 3.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner om skattelindring för vissa hörselskadade skattskyldiga.

(2:a avd.)

Till bevillningsutskottet har hänvisats följande inom riksdagen väckta, av utskottet till behandling i ett sammanhang upptagna motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 38 av herr *Lindahl* samt II: 49 av herrar *Allard* och *Jansson* i Hällefors, vari hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att gällande bestämmelser i skattelagstiftningen ändras så, att avdrag för skattskyldigs användande av hörapparat, batterier m. m. i tjänsten eller förvärvsverksamheten i övrigt godkännes vid taxeringen för inkomst»; ävensom

2) de likalydande motionerna I: 171 av herr *Bror Nilsson* m. fl. samt II: 209 av fru *Sjöstrand* och herr *Thapper*, vari hemställts, »att riksdagen måtte besluta att sådana ändringar vidtagas i skatteförfattningarna att hörselskadade personer må medgivas rätt att i sina självdeklarationer göra avdrag för kostnaderna för anskaffandet och underhållet samt driften av hörapparat».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 38 och I: 171.

Vid beräkning av inkomsten från särskild förvärvskälla skall enligt 20 § kommunalskattelagen från förvärvskällans intäkter avräknas alla omkostnader för intäkternas förvärvande och bibehållande. Avdrag må därvid icke ske för den skattskyldiges levnadskostnader och därtill hänförliga utgifter.

I praxis har sålunda avdrag vägrats för bl. a. inköps- och underhållskostnader för benprotes samt kostnader för insulinbehandlingar (RÅ 1935 not. Fi 47, 1939 not. Fi 605 och 1942 not. Fi 533). Härjämte har en lärarinna, som från sin inkomst av tjänst yrkat avdrag för värdeminskning av en hörapparat och för batterier till densamma m. m. med sammanlagt 199 kronor, genom regeringsrättens utslag den 21 juni 1951 icke erhållit sådant avdrag, enär ifrågavarande kostnader icke kunde anses såsom utgifter för fullgörande av hennes tjänst.

Jämlikt 50 § 2 mom. kommunalskattelagen må, därest skattskyldigs skatteförmåga finnes vara väsentligen nedsatt till följd av långvarig sjukdom, olyckshändelse, ålderdom, underhåll av andra närstående än barn,

för vilka den skattskyldige ägt tillgodonjuta allmänt barnbidrag, eller annan därmed jämförlig omständighet, efter vederbörande beskattningsnämnds beprövande den skattskyldiges taxerade inkomst minskas med ett belopp av högst 3 000 kronor. Sådant avdrag må jämväl medgivas skattskyldig, därest hans inkomst, efter avdrag av därå belöpande skatt, på grund av nedsatt arbetsförmåga, långvarig oförvållad arbetslöshet, stor försörjningsbörda eller annan därmed jämförlig omständighet understigit vad han kan anses hava behövt till underhåll för sig själv och för make och oförsörjda barn (existensminimum). Enligt bestämmelse i 9 § 2 mom. förordningen om statlig inkomstskatt äger de i 50 § 2 mom. kommunalskattelagen meddelade föreskrifterna tillämpning jämväl vid taxering enligt berörda förordning.

Vid 1950 års riksdag yrkades i motionen I: 161 (av herrar Karl Persson och Niklasson) skrivelse till Kungl. Maj:t med hemställan om förslag till sådan författningsändring, att sjukvårdskostnader, som ej ersattes av sjuk-kassa, bleve avdragsgilla vid inkomsttaxering. I sitt i anledning av motionen avgivna och av riksdagen godkända betänkande nr 20 yttrade samma års bevillningsutskott bl. a. följande:

»Utskottet får i anledning av motionen framhålla, att kostnader av ifrågasvarande slag äro att betrakta såsom levnadskostnader och fördenskull i princip icke böra vara avdragsgilla vid inkomstbeskattningen. Att sådana kostnader, särskilt om de uppgå till mera avsevärda belopp, måste anses minska den skattskyldiges skatteförmåga är å andra sidan uppenbart. På grund härav finnas i 50 § 2 mom. kommunalskattelagen samt 9 § 2 och 3 mom. förordningen om statlig inkomstskatt bestämmelser, enligt vilka den skattskyldige må, därest hans skatteförmåga befinnes vara väsentligen nedsatt till följd av bl. a. långvarig sjukdom, olyckshändelse eller ålderdom, efter vederbörande beskattningsnämnds beprövande — utöver ortsavdragen — erhålla ett särskilt avdrag med visst belopp, dock högst med 2 000 kronor vid vardera taxeringen. Redan enligt nu gällande lagstiftning förefinnes således möjlighet att vid inkomsttaxeringen i viss utsträckning beakta sådana omständigheter, som i motionen avses. En längre gående avdragsrätt i ifrågasvarande hänseende kan utskottet icke förorda.»

Av innehållet i de förevarande *motionerna* må här återgivas följande.

I de likalydande motionerna I: 38 och II: 49 har under hänvisning till ovannämnda utslag rörande avdrag för kostnader för hörapparat anförts bl. a. följande. Enligt motionärernas mening vore det uppenbart, att en hörapparat vore nödvändig i det refererade fallet, då man knappast kunde tänka sig att en hörselskadad lärarinna utan dylik apparat hade möjlighet att fullgöra sin tjänst. Enahanda vore ju också förhållandet beträffande alla de hörselskadade, som tvingades att använda hörapparat i arbetet. Hörapparatens förde ut de hörselskadade ur deras påtvungna isolering och gäve dem möjlighet att göra sin insats i arbetslivet. Detta betydde ur såväl den enskildes som familjens och samhällets synpunkt åtskilligt av värde. Det borde sålunda vara en rimlig begäran att genom införande av avdragsrätt vid in-

komsttaxeringen något lätta på de utgifter som alltid följde med bärandet av hörapparat.

I de likalydande motionerna I: 171 och II: 209 har motionärerna uttalat, att ett allt större antal medborgare med nedsatt hörsel numera anskaffade hörapparater. Medelpriset på sådana apparater torde vara ungefär 300 kronor. Apparaterna vore föga hållbara och tarvade därför dryga underhållskostnader, vartill komme ständiga inköp av batterier. Hørselfrämjandet beräknade de årliga driftkostnaderna för hörapparater till 300 kronor per apparat. Det under punkt 92 i statsverkspropositionens elfte huvudtitel upptagna anslaget av 110 000 kronor för bidrag till anskaffandet och drift av hörapparater räckte icke att lämna några bidrag till driften av hörapparater. En utväg att lämna en om än ringa hjälp till de hörselskadade vore att avdrag finge göras å självdeklaration för såväl anskaffnings- som underhållskostnad för hörapparat. Det vore ett samhällsintresse av största vikt, att så många hörselskadade som möjligt bure hörapparat samt att den ekonomiska belastning detta förde med sig icke bleve onödigt stor.

Utskottet. I de likalydande motionerna I: 38 och II: 49 har yrkats, att riksdagen måtte besluta sådan ändring av gällande bestämmelser i skattelagstiftningen, att avdrag för skattskyldigs kostnader för hörapparat, batterier till dylik m. m. medgives vid beräkning av inkomst av tjänst eller annan förvärvsverksamhet. Yrkande av i huvudsak enahanda innebörd har framställts i de likalydande motionerna I: 171 och II: 209.

Såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen har frågan om införandet av avdragsrätt för vissa sjukvårdskostnader behandlats av 1950 års riksdag. I sitt av riksdagen godkända betänkande nr 20 har 1950 års bevillningsutskott yttrat bl. a., att kostnader av ifrågavarande slag vore att betrakta såsom levnadskostnader, för vilka avdrag jämlikt 20 § kommunalskattelagen principiellt icke kunde medgivas. Det vore å andra sidan uppenbart, att sådana kostnader, därest de uppginge till mera avsevärda belopp, måste anses minska den skattskyldiges skatteförmåga. På grund därav funnes särskilda bestämmelser, enligt vilka den skattskyldige måtte, därest hans skatteförmåga befundes vara väsentligen nedsatt, erhålla ett särskilt avdrag. Utskottet kunde icke förorda en längre gående avdragsrätt i ifrågavarande hänseenden än som sålunda förefundes enligt gällande lagstiftning.

Utskottet ansluter sig till vad 1950 års bevillningsutskott uttalat. Utskottet finner sig därför icke kunna tillstyrka att rätt till avdrag införes för en viss art av levnadskostnader såsom de i motionerna omnämnda kostnaderna för hörapparat o. d. Utskottet avstyrker sålunda de föreliggande motionerna.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

1) att de likalydande motionerna I: 38 av herr Lindahl samt II: 49 av herrar Allard och Jansson i Hällefors om rätt för hörselskadade skattskyldiga att vid taxering till skatt för inkomst åtnjuta avdrag för i tjänsten använda hörselapparater m. m. icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd; ävensom

2) att de likalydande motionerna I: 171 av herr Bror Nilsson m. fl. samt II: 209 av fru Sjöstrand och herr Thapper om rätt för hörselskadade skattskyldiga att vid taxering till skatt för inkomst åtnjuta avdrag för hörselapparater m. m. icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 12 februari 1953.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Heüman, Franzon, Falk, Ramberg, Söderquist, Damström, Wehtje, Patrick Nilsson och Johan Persson; samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Kristensson i Osby, Orgård, Sundström, Hagberg i Malmö, Olofsson, Jonsson i Skedsbygd, Brandt, Kollberg och Strandh.